

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 77 (3)

INDUSTRISKE SVOJINE.

Izdan 1. Februara 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7672

Ing. Wels Franz, Graz, Austrija i Krönig Christian, Harta bei Hohenelbe, C. S. R.

Saone sa volanom.

Prijava od 28. novembra 1929.

Važi od 1. maja 1930.

Traženo pravo prvenstva od 29. novembra 1928. (Austrija).

Običan način upravljanja saona, pomoću zavijanja listova, klizaljka, saona ili sličnog, poznat je već. Napram tome tiče se predležeći pronalazak nekog sasma drugog sistema, po kojem se odvraćaju vozila iz njihovog pravca. Princip se sastoji u tome, da se smjesti na prednjem ili na stražnjem dijelu u uzdužnoj osovinici vozila i poprečno napram njoj, jedan okretljivi krilasti točak, koji se upravlja pomoću jednog volana — odnosno krmilačkog kola neposredno ili prenosom, i pomoću kojeg se može vozilo odvratiti na desno ili na lijevo iz njegovog pravca. Učinak se izvršuje dakle aktivno te ne djeluje pasivno kao kod drugih vrsti upravljača, naime tako, da u gibanju nalazeće se vozilo nađe neki frontalni otpor, već u pravcu gibanja nema otpora.

Kod saona upotrebe se najzgodnije četvorni listovi, što ima tu prednost, da oslane pruge, kako to prikazuje Fig. 3, sasma prosta i da nastupi tok njihovim djelovanjem, uslijed kretanja, učinak upravljanja.

Ako ostanu slučajno krila u uzvišenom središnjem položaju, ipak će se uslijed pruživosti pera, kako je to prikazano strijelama u Fig. 1, smanjili pročeljni otpor na minimum. Neobično velik učinak ovog upravljača na vodi, snijegu ili ledu nastane time, da nađe uslijed unaprednog potiskivanja tijela, svako krilo na svježi, neizrabljeni otpor medija.

Fig. 1 prikazuje normalne saonice ili rodel montirane sa jednim takovim upravljačem. A su krila, koja su pričvršćena negibko ili su uzglobljena. S je šlap volana i V upravni točak. Potonji se može, uključivo Fig. 4, također u položaju mira vozila, konstantno stavljalj u kretanje na lijevo ili na desno tako, da se može okrenuti vozilo prema potrebi na mjestu. Takove saonice mogu se uslijed tog jednostavnog upravljačkog uredaja postrojili za dva, tri čeliri, dapače i za pet sjedala, pri čemu je provideno zadnje običnom kočnicom za bob (Fig. 5).

Fig. 2 prikazuje floris saona, po kojem se vidi, da promjer upravljačkog točka ne presiže postrance preko širine pruge.

Fig. 3 je pročelje sa otvorenim listovima, kako je to već prethodno opisano i sa jednim okretajem volana u okrenuti položaj stavljenim listom, prikazanim prekinutom crtom.

Fig. 4 prikazuje osmerodijelni upravljač za čamce. Treba istaknuti, da se mogu smjestiti takovi upravljači ujedno na prednjem i na stražnjem dijelu i da se može njima upravljati pojedince ili diferencirano pomoću čunjastog uzgona.

Fig. 5 prikazuje polpuni sastav pronalaška sa horizontalnim osovinama, pri čemu vodi od osovine volana V jedan u istom smislu kretajući se prenos (koji može biti 1:2 ili u ma kojem razmjeru) do sovine

krilastog točka S. Noge vozača ne počivaju na snijegu, kako je to naznačeno slovom B, već na dašćicama za stopala. Prekinuta crta D prikazuje oklep na prednjem dijelu vozila.

Patentni zahtevi:

1. Saone sa volanom, naznačene time, da je smješten na prednjem ili na stražnjem dijelu nekog vozila, saona, čamca ili sličnog, u uzdužnoj osovini vozila i poprečne napram njoj jedan krilasti točak, koji prouzrokuje neko dinamičko upravljanje,

kada se stavi u pogon ma u kojem pravcu kretanja.

2. Saone sa volanom po zahtjevu 1, nazaćene time, da se taj u frontalnom pravcu približno bez otpora djelujući upravljač upravlja rukom ili stavlja u djelovanje strojnom silom pomoću svakog prenosa po volii.

3. Saone sa volanom po zahtjevu 1 ili 2, naznačene time, da se može smjestiti upravljač na prednjem ili na stražnjem dijelu i da se može staviti u djelovanje istovremeno ili pojedince.

Fig. 1

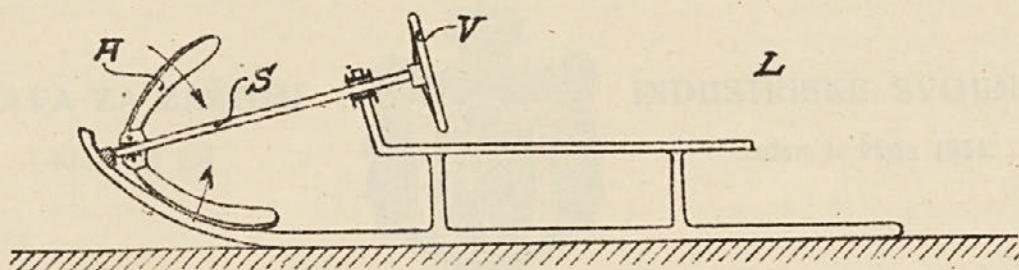

Fig. 2

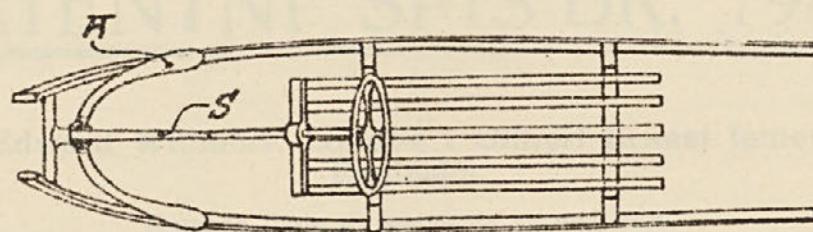

Fig. 3

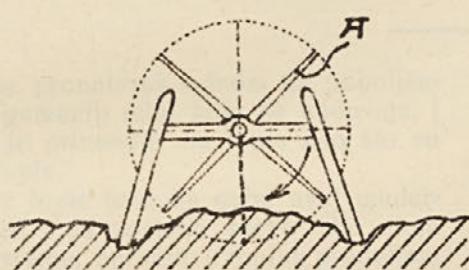

Fig. 4

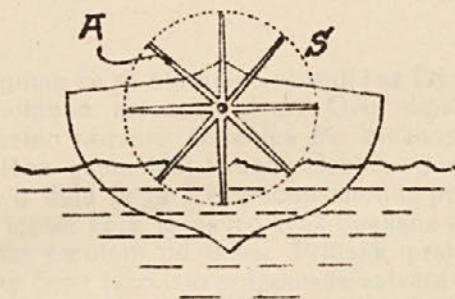

Fig. 5

